

Szerkesztőbizottság: *Jókai Anna* (elnök),
Báger Gusztáv, *Csontos János*, *Horváth Antal*,
Kalász Márton, *Kő Pál*, *Nemes Attila*,
Salamon Konrád, *Szakály Sándor*,
Szentmártoni János, *Vasy Géza*

Főszerkesztő: **Oláh János**

E-mail: olahjanos@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7035

A szerkesztőség tagjai:

Bíró Gergely (olvasószerkesztő, próza)

E-mail: proza@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7031

Cech Vilmosné (gazdasági ügyintéző)

Ekler Andrea (Nyitott Műhely)

E-mail: andrea.ekler@gmail.com

Falusi Márton (Európai Figyelő)

E-mail: europeanobserver@magyarnaplo.hu

Filip Tamás (vers)

E-mail: filiptamas@magyarnaplo.hu

Kelemen Lajos (dunántúli szerkesztő)

E-mail: kelemen-lajos@freemail.hu

Molnár Csenge-Hajna (tördelőszerkesztő)

E-mail: csengehajna@magyarnaplo.hu

Nagné Nespór Gabriella

(honoráriumok)

E-mail: nngabriella@magyarnaplo.hu

Réger Ádám (Könyvszemle)

E-mail: regeradam@magyarnaplo.hu

Rosonczy Ildikó (tanulmány)

E-mail: irosonczy@magyarnaplo.hu

Tornai Szabolcs (szerkesztő)

E-mail: tornaiszabolcs@magyarnaplo.hu

Szentmártoni Anikó

(szerkesztőségi titkár, terjesztés, előfizetés)

E-mail: szentmartonia@magyarnaplo.hu

Zsiga Kristóf (könyvkiadás)

E-mail: zsigakristof@magyarnaplo.hu
Mobil: (70) 388-7033

A borító Zách Eszter és Árkossy István munkája

A szerkesztőség címe (Írott Szó Alapítvány)

1092 Bp., Ferenc krt. 14.

Levelezési cím: **1450 Budapest, Pf. 77.**

Számlázási cím: **1062 Bp., Bajza u. 18.**

Telefon/fax: **413-6672; 413-6673**

Szerkesztőségi mobil: **(70) 388-7034**

Központi e-mail cím és előfizetés:

info@magyarnaplo.hu

Internet: **www.magyarnaplo.hu**

Kiadja az Írott Szó Alapítvány (1092 Bp., Ferenc krt. 14.) és a Magyar Napló Kiadó Kft. (1062 Bp., Bajza utca 18.). Terjeszti a Magyar Lapterjesztő Zrt. (1097 Bp., Táblás u. 32.) Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletága (1080 Bp., Orczy tér 1.) Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, emailen (hirlap@posta.hu), faxon (303-3440) egy évre 7390 Ft, fél évre 3870 Ft. További információ: 06-80-444-444 Elektronikus formában terjeszti a Digitalbooks.hu Kft. www.digitalbooks.hu Nyomda: Pannónia Print Kft. (1139 Bp., Frangepán u. 16.)

Meg nem rendelt kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Minden felbélyegzett, válszborítókkal ellátott levélre válaszolunk. Mutatópéldány kérhető a szerkesztőségben.

Címlapon:
Olasz Sándor
(*Olasz Attila felvétele*)

Demokratikus érték, nagyhatalmi érdek

1849 tavaszán a magyar honvédsereg az ország területének legnagyobb részét felszabadítva „a magyar államiságot az abszolutista restaurációval és a nemzetiségi partikularizmussal szemben egyaránt biztosította. ... A független állam öneréből, minden külső segítség nélkül született, konszolidációjához sem igényelt mást kívülről, csupán semlegességet. De a közömbösséget sem nyerhette el” – állapítja meg a diplomácia-történész Diószegi István.

Furcsa paradoxon tanúja lehetett ugyanezekben a hónapokban az öreg kontinens. Az évszázados demokrácia hazájának tekintett Anglia whig párti külügyminisztere, Palmerston az autokrata orosz cárra bízta az ideáiban angliai mintákat követő, a jogfosztott jobbagyot polgárrá emelő alkotmányos Magyarország sorsát. Álláspontja mellé, amely a Habsburg-monarchia létét az európai hatalmi egyensúly alapvető tényezőjének tekintette, felsorakozott a köztársasági Franciaország is: ellenvetés nélkül vette tudomásul Magyarország legázolását.

A palmerstoni külpolitika azzal, hogy I. Miklós kezébe tette le az osztrák birodalom sorsát, kockázatos lépést tett: Magyarország területére csaknem kétszáz ezer fős orosz haderő nyomult be, amely létszámában nemcsak a magyar honvédseregnél volt nagyobb, hanem a Magyarországon harcoló osztrák hadseregnél is. Az angol kormányzat csak 1849 júliusától változtatott fokozatosan a véleményén, köszönhetően részben a magyar fegyverek sikereinek, részben a végre eredményeket felmutatni tudó külföldi magyar tájékoztatásnak. Azzal a veszéllyel szembesült ugyanis, hogy bár az esetleg elhúzódó háborúban Ausztria orosz segítséggel teljesen „szétzúzhatja” Magyarországot, de akkor „a saját jobbkezeit zúzza szét,” s meggyengül. Ha pedig a Habsburg-monarchia erőtlenné válik, a térségben az Orosz Birodalom túlhatalomhoz juthat. És akkor odavan a fenntartani kívánt egyensúly. Palmerston augusztus 1-jén Anglia bécsi nagykövetét arra utasította, közölje az osztrák kormányral, kész közvetíteni a harcoló felek között a háború befejezése és a megegyezés érdekében. Schwarzenberg osztrák miniszterelnök az augusztus 14-én megkapott ajánlatot, noha még nem tudott a magyarok végzetes temesvári vereségéről, már az Ausztria számára kedvező végkifejlet magabiztosságával utasíthatta vissza.

A történész Hajnal István a Palmerston-féle külpolitika lényegi vonásait a következőképpen foglalta össze: „Az egyensúly jelszava mögött a liberalizmus nyers szabad versenye rejlett a nemzetközi életben is. Az olaszbarát politikával Anglia lábat akart vetni Itáliában, ... igyekezett fenntartani a török birodalomnak korhadó vázát is, mint politikai és kereskedelmi befolyással könnyen áthatható területet úgy igyekezett fenntartani Ausztria romló épületét is... Az orosz intervenció bejelentésére azt mondta: Végezzenek gyorsan! A befejezésnél azonban ő is ott akart lenni, az orosz minden zsákmánytól elütni, Ausztrián tartani kezét a magyar ügy iránt hirtelen támadt heves érdeklődése által. Mintha a szabadságharc tényleg meggyőzte volna őt a magyarság életéről.” Későn. A maximális teljesítőképességet nyújtó magyar polgári államot addigra összeroppantotta az orosz és osztrák hadsereg.

Rosonczy Ildikó

Rosonczy Ildikó: <i>Demokratikus érték, nagyhatalmi érdek</i>	1
LÁTHATÁR	
Tornai József: <i>Ki melleden az idegen?; Haza a harcmezőkről</i>	3
Csontos János: <i>Csillagok árvái</i>	4
Utassy József: <i>Elutazás; Félelem; Utóirat</i>	5
Kelemen Lajos: <i>Ugyanaz, más (Egy érzés – öt költő visszhangjában)</i>	6
Ószabó István: <i>Hazáig szomjan</i>	9
Marosi Gyula: <i>Barátom: M</i>	10
Nagypál István: <i>Nem mozdul</i>	12
Iván Péter: <i>Koszmó</i>	13
Somos Béla: <i>El-alak; Foghíjas létra</i>	16
<i>Kóstoló</i>	17
Falusi Márton: <i>Kísérleti fiatalok ballandája</i>	18
Alföldy Jenő: „ <i>A valóság vendége</i> ” – Rába György (1924–2011)	20
Rába György: <i>Előszó a halálhoz</i>	22
Hermann Róbert: <i>Gondolatok a magyar katonai hagyományokról</i>	23
Olasz Sándor: <i>Ének a búzamezőről – Móra Ferenc „kalandos” sorsú regénye(i)</i>	33
NYITOTT MŰHELY	
Monostori Imre: „ <i>Gyerekkoromban is nagy olvasó voltam</i> ” (Beszélgetés Olasz Sándorral)	36
NÉZŐPONT	
Bakos István: <i>Egy régi vágású kiadó: a Kairosz</i>	42
KÖNYVSZEMLE	
Filep Tamás Gusztáv: <i>Magántársaságok virtusa (Miskolczi Ambrus I. Kazinczy Ferenc útja a nyelvújítástól a politikai megújulásig; II. Orpheus világában, avagy a magyar demokratikus politikai kultúra kezdetei; III. A virtus jegyében, avagy a széphalmi mester erény-, nyelv- és nemzetszemlélete)</i>	44
Hegedűs Imre János: <i>A fény megérkezett (Árkossy Zoltán – Árkossy István: Képirás – A csend ösvényein)</i>	47
SZAMÁRFÜL	
Csontos János: <i>Rajzok, eszmények, épületek – Somogyi Győzőről, Krizsán Adnrásról, Csernyus Lőrincről, Turi Attiláról és K. Pintér Tamásról</i>	48
EURÓPAI FIGYELŐ	
Jordan Radicskov: <i>A gyerek és a medvebocs (Király Zoltán fordítása)</i>	52
Petar Manolov: <i>Körvédelem</i>	55
<i>Víz alatti párbeszéd</i>	56
<i>Matrjoskák (Király Zoltán fordításai)</i>	57
Nino Nikolov: <i>Feledhetetlen arcok, feledhetetlen napom (Részletek Nino Nikolov Megszeretned Magyarországot című esszékötetéből) (Király Zoltán fordítása)</i>	58
Nino Nikolov: <i>Farkasok; Decemberben már minden hallgatag</i>	61
<i>Süket lépked a megsüketült szélben; Mi szükséges az embernek: az ágy; Ítélekem</i>	62
<i>„Igen, úgy kell neki!”; Budapest (Király Zoltán fordításai)</i>	63
Csavidar Dobrev: <i>A költő-hungarológus Nino Nikolov sötétülő szomorúsága (In memoriam Nino Nikolov) (Király Zoltán fordítása)</i>	64
Ivan Canev: <i>A világ végén; Achilles (Kiss Benedek fordításai)</i>	68
Szondi György: <i>Ivan Canevről</i>	69
<i>Szerzőink</i>	70

Számunkat Somogyi Márton *Az 1849. évi dicsőséges tavaszi hadjárat* című magyar kártya lapjaival illusztráltuk. A lapok leírása a 72. oldalon olvasható.